

?Fem passar gana al monstre

La informació falsa existeix segurament des de temps immemorials, però mai havia estat tan en auge com avui. Les notícies falses, també conegudes com a *fake news*, són informacions creades amb la intenció premeditada d'enganyar per obtenir un benefici econòmic o per promocionar o desacreditar una causa i/o algú. Les estratègies per dur a terme l'engany són diverses. De vegades, n'hi ha prou amb deixar fora informació rellevant. En d'altres, directament, es descontextualitza i, tot sovint, l'autor tendeix a interpretar-la d'una manera inadequada. Que els periodistes juguen un paper clau a l'hora de combatre la desinformació és difícilment qüestionable. Necessitem professionals molt preparats, sobretot perquè els fabricants de *fake news* se les saben totes i cada cop imiten millor les notícies per confondre els lectors.

Ara bé, no podem oblidar el ciutadà corrent. Perquè també és responsable de la desinformació de manera més o menys inconscient. Hi ha persones que fan circular notícies enganyoses per diferents raons, fins i tot sent conscients que és possible que la informació no sigui certa. Ho fan per diverses raons. En primer lloc, tendim a compartir informació que reforça les nostres creences, donant credibilitat a fonts alineades amb els punts de vista propis. Malauradament, aquesta situació s'amplifica a les xarxes socials. En virtut dels seus maleïts algoritmes i de les nostres pròpies preferències, estem exposats a la informació que volem llegir. De fet, els experts consideren que a les xarxes es produeix l'anomenat efecte de la «cambra d'eco»: estar contínuament exposats a la informació que ens resulta més agradable rebre augmenta la probabilitat que ens la creiem, independentment de la veracitat. I les notícies falses juguen clarament amb les emocions. De fet, els fabricants de *fake news* creen notícies enganyoses amb continguts d'un impacte emocional potent perquè siguin compartides ràpidament, eliminant el nostre esperit crític. I independentment de la seva autenticitat, per a alguns rebre *likes* i comentaris els suposa una gratificació social que pot esdevenir addictiva i fer que la flama de la desinformació no s'apagui mai. Davant dels perills de les notícies falses, és responsabilitat de tots evitar amplificar missatges plens d'inexactituds i imprecisions creats amb la intenció d'enganyar. L'exercici d'aturar-nos abans de compartir i reenviar tot allò que ens arriba al mòbil és un petit pas més necessari per fer passar gana al famolenc monstre de la desinformació.